

กาญจนา ตันโพธิ์ 2556: การศึกษาเชิงวิเคราะห์กลวิธีการใช้ภาษาและแนวคิดในงาน
ประพันธ์ของพระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต) ปรินญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
(ภาษาไทย) สาขาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก:
รองศาสตราจารย์ประเทือง ทินรัตน์, Ph.D. 425 หน้า

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเชิงวิเคราะห์กลวิธีการใช้ภาษาและแนวคิดในงาน
ประพันธ์ของพระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต) ข้อมูลสำหรับการศึกษาวิจัยมาจากผลงานการ
ประพันธ์ของพระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต) ทั้งหมด 65 เรื่อง

ผลการศึกษาเชิงวิเคราะห์กลวิธีการใช้ภาษาในงานประพันธ์ของพระพรหมคุณาภรณ์
(ป.อ. ปยุตฺโต) พบการใช้ภาษาในด้านการใช้คำ 5 ประเด็น ได้แก่ การใช้คำซ้ำ คำซ้อน คำประสม
คำสมาส และการใช้คำภาษาอังกฤษ การใช้ภาษาในด้านการใช้ประโยค 3 ประเด็น ได้แก่ การใช้
ประโยคสั้น ประโยคยาว และการใช้ประโยคคำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ และการใช้ภาษาในด้าน
การใช้ภาพพจน์ 10 ประเด็น ได้แก่ การใช้ภาพพจน์อุปมา อุปลักษณ์ บุคลาธิษฐาน อุทาหรณ์
ปฏิรูปพจน์ การใช้คำตรงกันข้าม आवัตพากย์ สมพจน์ย นามนัย และการใช้ภาพพจน์ศัพท์พจน์ และ
พบกลวิธีการใช้ภาษาในงานประพันธ์ของพระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต) 5 ประเด็น ได้แก่
กลวิธีการซ้ำเพื่อสื่อความหมาย การซ้อนคำเพื่อสื่ออารมณ์ความรู้สึก การเล่นคำสัมผัสคล้องจอง
การขนานความ และกลวิธีการนำเสนอเนื้อหา ส่วนผลการศึกษาเชิงวิเคราะห์แนวคิดในงาน
ประพันธ์ของพระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต) พบแนวคิด 4 ประเด็น ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับ
พระพุทธศาสนา สังคม การศึกษา และแนวคิดเกี่ยวกับภาษา

ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก